

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

8. A quo & quomodo S. Willibrordus cum socijs ex Hibernia sit missus in
Frisiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

bitationis admittat: quod non est faciendum, neque omnino aliud exigendum quam ferat communis usus ac mos Dei cum hominibus. Quo communi modo vocatum esse S. Willibrordum, præferunt verba Alcuini. Vnde quod dicitur, diuinæ dispensationis fuisse ignarus, intelligi potest quod non tam certò & apertè cognouerit sicuti res fidei vel clarè visum. Deinde ignarus erat quo medio illa vocatio conversioque executioni darentur: qualia media Deus suppeditaret: erat ignarus de Episcopatu, ad quem illum Deus æterna dispensatione ordinauerat: ignarus erat de periculis, de successu alijsque varijs euentibus qui in tam arduo negotio occurrere solent. Vbi iterum notandum ex eodem Plato ibidem, hunc esse morem Dei vocantis vt licet nos lumine suo adiuuet, hoc tamen sit lumen fidei, non autem apertæ visionis, ac propterea obscuritatem aliquam semper admixtam habeat.

DISSERTATIO OCTAVA.

A quo & quomodo S. WILLIBRODVVS cum socijs ex Hibernia sit missus in Frisiam.

Missionem itionemque in Frisiam Alcuinus breuiter perstringit verbis inferius proferendis. Sed iuuabit prius ab altiori principio illam deducere idque ex Venerabili Beda S. Willibrordo coætaneo seruatis ipsiusmet verbis:

Venerabilis & cum omni honorificentia nominandus famulus Christi & Sacerdos Egbertus, quem in Hiberniâ insula peregrinam ducere vitam pro adipiscenda in celis patria retulimus, proposuit animo plurimis prodesse; id est inito opere Apostolico verbum Dei aliquibus earum, qua nondum audierant gentibus, euangelizando committere,

mittere, quarum in Germania plurimas nouerat esse nationes à quibus Angli vel Saxones, qui nunc Britanniam incolunt, genus & originem duxisse noscuntur. Vnde hæcenus à vicina gente Britonum corruptè Germani vocantur. Sunt autem Fresones, Rugini, Dani, Huni, antiqui Saxones, Boruchtuarij; sunt etiam alij per plures ijdem in partibus populi pagani adhuc ritibus seruietes, ad quos venire præfatus Christi miles circum-nauigatâ Britannia disposuit, si quos fortè ex illis ereptos Satana ad Christum transferre valeret: vel si hoc fieri non posset, Romam venire ad videnda & adoranda beatorum Apostolorum ac Martyrum Christi limina cogitauit. Sed ne aliquid horum perficeret, superna illi oracula simul & opera resisterunt; siquidem electis socijs strenuissimis & ad prædicandum verbum idoneis, utpote actiõne simul & eruditione præclaris, præparatisq; omnibus que nauigantibus esse necessaria videbantur, venit die quadam primo mane ad eum vnus e fratribus discipulus quondam in Britannia & minister Deo dilecti Sacerdotis Boisil, cum esset idem Boisil Præpositus Monasterij Mailrosensis sub Abbate Eata, referens ei visionem qua sibi eadem nocte apparuisset. Cum expletis, inquit, hymnis matutinalibus in lecto membra deposuisssem, ac leuis mihi somnus obrepisset, apparuit magister quondam meus & nutritor amantissimus Boisil interrogauitq; num eum cognoscere possem. Aio, etiam. Tu es Boisil; at ille, ad hoc, inquit, veni ut responsum Domini Saluatoris Egberto adferam, quod te tamen referente oportet ad illum venire. Dic ergo illi, qui a non valet iter quod proposuit implere. Dei enim voluntatis est, ut ad Columba monasteria magis docendo pergat. erat autem Columba primus Doctor fidei Christiana transmontanis Pictis ad Aquilonem primusq; fundator monasterij quod in Hiu insulam multis diu Scotorum Pictorumq; populis venerabile mansit, qui videlicet Columba nunc à multis composito à cella & Columba nomine Columcelli vocatur. Audiens autem verba visionis Egbertus, præcepit fratri qui retulerat ne cuiquam alteri hæc referret, ne fortè illusoria esset visio. Ipse autem tacitus rem considerans

E

veracem

veracem esset timebat, nec tamen à parando itinere, quo ad gentes docendas iret, cessare volebat: ast post paucos dies rursus venit ad eum prefatus frater dicens, quia & ea nocte sibi post expletas matutinas Boisil per visum apparuerit dicens: quare tam negligenter ac repide dixisti Egberto quae dicenda praecepi? At nunc vade & dic illi, quia velit nolit debet ad monasteria Columba venire, quia aratra eorum non rectè incedunt; oportet autem eum ad rectum hac iramitem reuocare. Qui hæc audiens, denuo praecepit fratri ne hæc cuiquam patefaceret, ipse verò tamen si certus est factus de visione, nihilominus tentauit iter dispositum cum fratribus memoratis incipere. cumq; iam nauis imposuissent, quae tanti itineris necessitas poscebat, atq; opportunos aliquot diebus ventos exspectarent, facta est nocte quadam tam sua tempestas, quae perditis nonnulla ex parte his quae in nauis erant rebus, ipsam in latus iacentem inter undas relinqueret; saluata tamen sunt omnia quae erant Egberti & sociorum eius. Tum ille quasi propheticum illud dicens, quia propter me est tempestas hæc, subtraxit se illi profectio & remanere domi passus est. At verò unus de socijs eius vocabulo Wicbertus, cum esset & ipse contemptu mundi ac doctrina scientia insignis (nam multis annis in Hibernia peregrinus Anachoreticam in magna perfectione vitam egerat) ascendit nauem & Friesiam perueniens, duobus annis continujs genti illi ac Regi illius Radbodo verbum salutis predicabat, neque aliquem tanti laboris fructum apud Barbaros inuenit Auditores. Tunc reuersus ad dilectam locum peregrinationis, solito in silentio Domino vacare cepit. Beda lib. 5. histor. Anglicanae cap. 10.

Ut autem vidit vir Domini Egbertus, quia nec ipse ad predicandum gentibus venire permittebatur, retentus ob aliam Ecclesiae utilitatem, de qua oraculo fuerat praeamonitus, nec Wicbertus illas deueniens in partes quidquam proficiebat, tentauit adhuc in opus verbi mittere viros sanctos & industrios, in quibus eximius Willibrordus Presbyterij gradu & merito praefulgebat. Ita idem ibidem cap. 11. quo demum eorum adiungit profectioem.

Vides

Vides hic quibus medijs Deus, qui mirabilis est in vijs suis, vocationem S. Willibrordi direxit & ad effectum traxerit. proponit bono zelo S. Egbertus gentes adire, fidem erudire, sed non erat Zelus secundum scientiam, à Deo isti operi non erat destinatus ideoque ab eo impeditus per spiritus procellarum, qui faciunt verbum eius. mansurus fuisset domi Sanctus Willibrordus ab æternitate isti operi selectus, sed præteriri nequijt cæleste decretum, cælo interius & exterius ad eius missionem Sanctum Egbertum impellente. Frustra profectionem affectat Egbertus, frustra nauigat & in Frisiâ moratur audentior Wicbertus: soli Willibrordo id debebatur. quem admodum septem viri irritò conatu, quin & suo malo, ambierunt Saram filiam Raguelis, vtpote diuinitus Tobia Juniori reseruatam, ita nequidquam Frisiam tentant alij, S. Willibrordo adolefcenti triginta trium annorum ante tempora secularia desponsatam.

DISSERTATIO NONA.

Quinam sint Dani à Beda capite decimo memorati.

Ntequam pergamus operæ prætium erit explicare quinam sint illi populi ad quos transfretare S. Egbertus proposuerat, & quorum gratia postmodum S. Willibrordum cum socijs emisit. Sunt, inquit Beda, hi, *Fresones, Rugini, Dani, Huni, antiqui Saxones, Boruchtuarij.* Dani quinam hodie sint, palam est. apud Bedam eos esse credo quos à crebris per Europam vastationibus famosos, celebrant vocantq; Nortmannos historiæ, è septentrionali Germaniæ parte